

Dato: 14. november 2016

Til:

Styrelsen for vand- og naturforvaltning

svana@svana.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

Masnedøgade 20
2100 København Ø
Telefon: 39 17 40 00
Mail: dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening høringsvar til udkast til bekendtgørelse om vandråd, vandråds samarbejde med kommunalbestyrelser og samarbejde mellem kommunalbestyrelser i et hovedvandopland om afgrænsning af vandløb og udpeging af kunstige og stærkt modificerede vandløb. J. nr. SVANA-400-00034.

Ovennævnte bekendtgørelse sendte SVANA i høring den 11. oktober med svarfrist til 4. november 2016. DN var ved en fejl ikke på mailudsendelsen og DN har derfor fået 14 dages ekstra høringsfrist. Her følger DN's høringsbemærkninger:

Indledningsvis skal DN fastslå at vi for størstedelens vedkommende fandt deltagelse i de tidligere vandråd for en positiv oplevelse. Sådanne mere lokale fora har vist sit potentiale til konstruktivt at indgå i drøftelser af velafgrænsede temaer. Undtagelserne var at finde, hvor der ikke var fundet balance mellem de deltagende natur og miljøinteresser og afvandingsinteresser eller hvor sekretariatene ikke lykkedes med at holde denne balance i drøftelserne.

DN kan konstatere, at udkastet sendes i høring før lovgrundlaget for bekendtgørelsen er på plads. L34 var således til 1. behandling i Folketinget den 27. oktober 2016, mens bekendtgørelsen allerede sendtes i høring den 11. oktober. Det giver ingen god mening, med mindre Folketingets behandling anses for rent rituel og ikke fører til nogen ændringer af lovforslaget. Det tyder 1. behandlingen imidlertid ikke på er tilfældet, så skulle udvalgsbehandling og 2. behandling af loven føre til ændringer vedr. vandråd, så kan bekendtgørelseshøringen ende med ikke at være relevant, men spild af tid. DN skal opfordre til at der fremover holdes en meningsfyldt rækkefølge i høringerne.

Det fremgår af aftalen om Landbrugspakken fra dec. 2015 og af udkastet til bekendtgørelse, at alle vandløb i vandområdeplanerne med et opland på under 10 km², skal vurderes på baggrund af opdaterede faglige kriterier for, hvornår vandløb er flade, smalle og gravede eller har begrænset økologisk potentiale og derfor ikke bør indgå i vandområdeplanerne. Kommunerne skal under inddragelse af lokale vandråd have til opgave ud fra deres lokale viden at melde tilbage i oktober 2017, om de er enige i, at den opdaterede afgrænsning af vandløb stemmer med de opstillede kriterier.

De skal desuden i april 2017 kvalificere udpegingen af kunstige og stærkt modificerede vandløb.

Endelig har regeringen besluttet, at kommuner og vandråd tillige til oktober 2017 kan kommentere på, om der er vandløbsindsatser, der er videreført fra første vandplanperiode til anden planperiode, som det økonomisk eller miljømæssigt ikke vil være hensigtsmæssigt at gennemføre.

DN finder at uden kendskab til de opdaterede faglige kriterier er det ikke muligt at forholde sig til rækkevidden af vandrådsarbejdet.

Der er i VandløbsForums arbejdsgruppe 1 i 2014 tidligere foretaget en afgrænsningsøvelse af vandløb ud fra objektive kriterier: Vandløbstype, smådyrsfaunaindex DVFI, slyngningsgrad og fald. Det var der datagrundlag til at udføre på omtrentligt de 28.000 km vandløb, som var inde i amternes målsætninger. Øvelsen førte efterfølgende til en politisk nedskæring fra ca 22.000 km til ca 19.000 km vandløb - sjovt nok præcis det antal km, der allerede var i vandplanerne.

Der er mange eksempler på at denne nedskæring omfattede vandløb med god og høj økologisk kvalitet for en eller flere biologiske kvalitetselementer. Ny kriterier kan tænkeligt omfatte at der skrues yderligere på sådanne parametre, så flere vandløb udtages. Objektive kriterier er nødvendige, men ikke tilstrækkelige, idet mange mindre vandløb da vil udtages af vandplanerne selvom de har god økologisk tilstand for et eller flere af de biologiske elementer eller *potentiale* til at opnå det med en indsats.

Umiddelbart lyder formuleringen om at vandløb, der er flade, smalle og gravede eller har begrænset økologisk potentiale og derfor ikke bør indgå vandområdeplanerne, som om der alene lægges op til en ren afskæringsøvelse. Det vil være endog meget lidt motiverende for DNs frivillige at deltage i. Hvis omvendt der åbnes mulighed for at vandløb også kan bringes ind i vandområdeplanerne ud fra deres potentiale til at opnå godt vandløbsmiljø, så bliver der tale om en helt anden opgave, som også kan gavne naturen.

Objektive kriterier alene er ikke tilstrækkelige til at afgøre vandløbs økologiske muligheder; dertil kræves individuel bedømmelse. Derfor bør vandrådernes rolle være at sikre at alle vandløb med potentiale til at nå god økologisk tilstand bringes ind i vandområdeplanerne. Bekendtgørelsen bør derfor ændres i overensstemmelse hermed.

DN er skeptisk overfor at vandrådene skal bidrage til at kvalificere udpegning af kunstige og stærkt modificerede vandløb. Vandrammedirektivet og tilhørende vejledninger har klare retningslinjer herfor og det er myndighedernes ansvar at følge og udmønte disse. Vandrådene i sig selv har ikke det faglige fundament til at kunne kvalificere en udpegning og opgaven indebærer desuden risiko for, at vandrådet bliver platform for endeløs politisering.

Høringsnotatet til L34 siger da også:

" Miljø- og Fødevareministeriet forventer ikke, at medlemmerne af vandrådene møder frem med stor faglig viden på området. Medlemmernes rolle er først og fremmest at bidrage med deres lokalkendskab. Det forudsættes, at kommunerne leverer den fornødne faglige viden."

DN finder ikke vandrådene er egnede til at kvalificere udpegningen af stærkt modificerede og kunstige vandløb. Eftersom stærkt modificerede og kunstige vandløb skal opnå godt økologisk potentiale kunne vandrådene i stedet blive forum for drøftelser af hvorledes det opnås.

Vandløbsindsatser, der videreføres fra første vandplanperiode til anden planperiode, har DN opfordret til ikke inddrages i vandrådernes kommende arbejde. Vi finder det dybt problematisk at besluttede indsatser, som er indmeldt til EU og som indgår i baseline for anden planperiode, igen bringes i spil, jf. lovforslag L34, der pt behandles i Folketinget.

Kommunerne har allerede idag den mulighed at de i forbindelse med deres vandhandleplaner kan vurdere, at indsatser ikke vil være økonomisk eller miljømæssigt hensigtsmæssige at gennemføre. Skulle en kommune nå frem til sådanne konklusioner, kan kommunen fornuftigt nok "afprøve" dem i vandrådene før de indmeldes til SVANA.

Gives derimod en initiativret til vandrådene, åbnes der for at alle endnu ikke iværksatte indsatser kan bringes i spil igen. Det anser DN ikke for frugtbart.

§5 stk 4 siger at det skal tilstræbes en ligelig repræsentation af forskellige interesser i forhold til vandplanlægningen.

Erfaringerne fra første vandråd var at der de fleste steder var en ligelig repræsentation, men også at der i en række vandråd var en klar overvægt af vandafledningsinteresserne. For at undgå den situation, at "tilstræbes" bruges til igen at give overrepræsentation til nogle inte-

ressenter, skal DN forslå at ligelig repræsentation bliver et krav, jvf Lov om vandplanlægning § 25 stk 6. Altså at "tilstræbes" bliver til "sikres". De enkelte organisationer og foreninger skal således vha deres vedtægter kunne dokumentere deres formål.

Med venlig hilsen

Henning Mørk Jørgensen, havbiolog
3119 3235 hmj@dn.dk